

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 72252440-610-[2014-174]-
Konu : Yazılı Soru Önergesi

/11105

17/12.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.10.2014 tarihli ve 43452547-120.00-198063 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde alınan ve Ankara Milletvekili Sayın Özcan Yeniçeri'ye ait olan 7/53108 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, söz konusu soru önergesinde yer alan hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

2002 yılından bu yana uygulanmakta olan maliye politikaları büyüme ve istihdamı artırmaya yardımcı olmak ile kamu dengelerini iyileştirmek amaçları çerçevesinde yürütülmüştür. Bu kapsamda, harcama ve gelir politikaları söz konusu amaçları gerçekleştirmeye yönelik belirlenmiş, harcama ve gelir politikaları sonucu elde edilen güçlü kamu dengeleri büyümeyi ve istihdamı destekleyen en önemli unsurlardan biri olmuştur.

Zira, bu süre boyunca benimsenen mali disiplin anlayışı ve sıkı maliye politikası sayesinde ülkemiz kamu dengeleri bakımından önemli kazanımlar elde etmiş, birçok ülkenin kamu açıklarının ve borç stoklarının yüksek seyrettiği, faiz dışı dengelerinin açık verdiği bir dönemde bu alanda diğer ülkelerden pozitif yönde ayrılmıştır.

Bu kapsamda, genel devlet açığında Türkiye, son 10 yılda küresel kriz yılı olan 2009 yılı hariç, maastricht kriterini tutturmuştur. 2002 yılında genel devlet açığının GSYH'ye oranı yüzde 10,8 iken 2015-2017 Dönemi Orta Vadeli Programında bu oran 2014 yılı için yüzde 0,8 olarak öngörülmüştür. Program dönemi sonunda (2017 yılı) ise yüzde 0,1 genel devlet fazlası verilmesi hedeflenmiştir. Diğer taraftan, 2002 yılında yüzde 74 olan AB tanımlı borç stokunun GSYH'ye oranının 2015-2017 Dönemi Orta Vadeli Programında 2014 yılı için yüzde 33,1'e, 2017 yılında ise yüzde 28,5'e ineceği tahmin edilmiştir. Benzer şekilde, kamu net borç stokunun GSYH'ye oranı, 2002-2014 döneminde 50 puandan fazla azaltılarak yüzde 61,5'ten yüzde 11,3'e düşürülmüştür. Aynı dönemde kamu net dış borç stokunun GSYH'ye oranı ise yüzde 25,2'den eksi yüzde 4,8'e inmiştir.

Bununla birlikte, 2002 yılında merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 11,5 iken 2015-2017 Dönemi Orta Vadeli Programında bu oranın 2014 yılında yüzde 1,4'e, 2017 yılı sonunda ise yüzde 0,3 düşeceği öngörülmüştür. 2002 yılında yüzde 43,2 olan faiz giderlerinin bütçe içindeki payının 2014 yılında yüzde 11,2'ye düşmesi hedeflenmiştir. Bu oran son 30 yılda görülen en düşük seviyedir. Yine, 2002 yılında vergi gelirlerinin yüzde 85,7'si faiz ödemelerine giderken bugün vergi gelirlerinin sadece yüzde 14,3'ü faiz ödemelerine gitmektedir. Bu oran 1983'ten beri elde edilen en düşük orandır. Faiz giderlerinin azalmasıyla elde edilen mali alan eğitim, sağlık ve altyapı harcamaları için kullanılmıştır. Kurumlar vergisi fon payı ve istihdam üzerindeki vergi oranları düşürülerek özel sektör yatırımlarının ve istihdamın önü açılmış, ülkemizin rekabet gücü artırılmıştır.

Ayrıntılı bilgi için irtibat: İ.ERDOĞAN Maliye Uzmanı
Telefon: (0 312) 415 18 35 Faks: (0 312) 415 26 94
e-posta: itibar@bumko.gov.tr Elektronik Ağ: www.maliye.gov.tr

Ayrıca, hem büyüme ve istihdamın artırılmasına yardımcı olmak hem de bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması amacıyla 2002 yılı sonrası uygulamaya konulan harcama programları, özellikle büyümeyi destekleyecek kamu altyapı yatırımlarında ve bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılmasında kullanılacak şekilde önceliklendirilmiştir. Kamu yatırımlarının büyümeye, bölgelerin gelişme potansiyellerini harekete geçirerek bölgelerin rekabet güçlerini artırmaya, istihdamı ve ülke refahını yükseltmeye katkısının azami seviyeye çıkarılması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, yüksek, istikrarlı ve kapsayıcı ekonomik büyümenin yanısıra özellikle artan çalışma çağındaki nüfusa istihdam sağlamak ve kamu dengelerinin iyileştirilmesi amaçlarına yönelik olarak kapsamlı bir reform planı hazırlamıştır. Bu amaçlarla, Onuncu Kalkınma Planında 25 öncelikli dönüşüm programı ve programlara ilişkin eylem planları tasarlanmış olup Bakanlığımız söz konusu programların bir kısmında genel koordinatör ve/veya bileşen sorumlusu olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, mevcut harcama programlarının gözden geçirilerek verimsiz harcamaların tasfiye edilmesi, bu yolla oluşturulacak mali alanın öncelikli harcama alanlarına tahsis edilmesi ve kamu faiz dışı harcama büyüklüğünün belirli bir seviyede tutulması için tasarlanan “Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı”nda Kalkınma Bakanlığı ile Bakanlığımız birlikte genel koordinatör olarak görevlendirilmiştir. Bununla birlikte, Bakanlığımız anılan Programının “Cari Harcamaların Kontrol Altında Tutulması” ve “Program-Bütçe Bağlantısının Güçlendirilmesi” başlıklı alt bileşenlerinde de bileşen sorumlusu olmuştur.

Diğer taraftan, kamu alımları alanında ülkemiz ile Avrupa Birliği arasında düzenleyici işbirliğinin geliştirilmesine yönelik olarak Avrupa Birliği Bakanlığı’na bağlı Avrupa Birliği (AB) Komisyonu İç Pazar ve Hizmetler Genel Müdürlüğü’nün AB kamu alımları mevzuatı çerçevesi, elektronik ihalenin geliştirilmesi, uluslararası anlaşmalara katılım ve diğer ortak ilgi alanlarındaki konuların ele alındığı, 16-17 Eylül 2014 tarihlerinde Bakanlığımızda çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Bakanlığımızın kamu alımları alanındaki koordinasyon görevi çerçevesinde, AB katılım müzakerelerinin 5 No’lu “Kamu Alımları” faslında idari kapasitenin artırılmasına ilişkin olarak çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede, kamu alımları alanında OECD-SIGMA tarafından sağlanan teknik destekten yararlanılmakta ve söz konusu kurum ile işbirliğinde her yıl çalıştaylar gerçekleştirilmektedir. OECD-SIGMA’nın 2014 yılı çalışma programı çerçevesinde, 14-16 Ekim 2014 tarihleri arasında Bakanlığımızda “AB’de Yeni Kamu Alımları Direktifleri” konulu bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalıştay, Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülmüş olup bu çalışmaya, Ekonomi Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü ve Kamu İhale Kurumundan da temsilciler katılım sağlamışlardır.

Diğer taraftan Kamu İhale Kurumu tarafından Eylül 2014 tarihi itibarıyla kamu ihale sisteminin etkinliğinin artırılması adına yürütülmekte olan çalışmalar aşağıda sıralanmıştır:

1) 6518 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda yapılan değişikliklere uyum sağlanması ve yargı kararlarının gereklerinin yerine getirilmesi amacıyla İhale Uygulama Yönetmeliklerinde, Kamu İhale Genel Tebliğinde ve İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Tebliğde değişiklikleri yapılmış, bu değişiklikler 7/6/2014 tarihli ve 29023 sayılı Resmi Gazete ile 16/8/2014 tarihli ve 29090 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Ayrıntılı bilgi için irtibat: İ.ERDOĞAN Maliye Uzmanı

Telefon: (0 312) 415 18 35 Faks: (0 312) 415 26 94

e-posta: itibar@bumko.gov.tr Elektronik Ağ: www.maliye.gov.tr

Söz konusu değişiklikler ile aşağıdaki hususlara yönelik düzenlemeler yapılmıştır:

- Yapım işlerinde ve hizmet alımlarında aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi,
- Aşırı düşük teklif sahiplerinden alınacak kesin teminatın artırılması,
- Hizmet alımı ihalelerinde fiyat tekliflerinin eşit çıkması,
- Elektronik tebligat ve Elektronik Kamu Alımları Platformuna (EKAP) kayıt zorunluluğu,
- İş deneyim belgelerinin EKAP üzerinden düzenlenmesi,
- Kat karşılığı inşaat işlerine iş deneyim belgesi düzenlenmesi,
- İş denetleme ve yönetme belgelerinin 1/5 oranında kullanılması ve yapımla ilgili hizmet işlerinden elde edilen belgelerin yapım işlerinde kullanılmaması,
- Ortak ihale.

2) 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun 11/9/2014 tarihli ve 29116 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. 6552 sayılı Kanunun 3, 6 ve 8’inci maddesi Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olup, söz konusu maddelerle getirilen değişikliklere (işçi ücretlerinin ödenmesine ve yıllık ücretli izinlerin kullanılması ile kıdem tazminatının ilgili kamu kurum veya kuruluşu tarafından işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödeneceğine ilişkin değişiklikler) uyum sağlamak amacıyla Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği ile Kamu İhale Genel Tebliğinin ilgili maddelerinde gerekli düzenlemeler yapılmış ve yapılan bu değişiklikler 25/10/2014 tarihli ve 29156 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

3) Kamu alımlarında şeffaflığı ve rekabetçiliği artırmak ve Avrupa Birliği (AB) Kamu Alımları Direktiflerine uyum sağlamak amacıyla mevzuat değişikliği çalışmaları devam etmektedir. AB Komisyonu 20/12/2011 tarihinde kamu alımları prosedürlerini düzenleyen mevcut direktifleri değiştirmek için iki adet teklif vermiş olup, verilen teklifler ile 2004/18/EC ve 2004/17/EC sayılı direktiflerin yerine daha sade ve esnek usullerin öngörüldüğü yeni direktiflerin kabul edilmesi önerilmiştir. Bu teklifler AB Parlamentosu ve AB Konseyi’nde onaylanarak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini düzenleyen 2014/24/EU sayılı Konsolide Direktif ile su, enerji, ulaştırma ve posta hizmetleri (utilities) sektöründe faaliyet gösteren kuruluşların mal, hizmet ve yapım ihalelerini düzenleyen 2014/25/EU sayılı Konsolide Direktif kabul edilmiştir. Bu yeni iki direktif 18 Nisan 2016 tarihinde yürürlüğe girecek olup, 2004/18/EC ve 2004/17/EC sayılı mevcut direktifler bu tarih itibarıyla yürürlükten kalkmış olacaktır. Söz konusu yeni Direktifler yürürlüğe girdiğinde mevzuatın uyumlaştırmasına yönelik çalışmaların hızlandırılması öngörülmekte olup, su, enerji, ulaştırma ve posta hizmetleri (utilities) sektöründe faaliyet gösteren kuruluşların mal, hizmet ve yapım ihalelerini düzenleyen 2014/25/EU sayılı Konsolide Direktife uyumlu bir kanun tasarısı taslağı hazırlık çalışmalarına başlanılmıştır.

4) Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP), tüm ihale süreçlerinin insan faktöründen kaynaklanan hatalardan arındırılarak, elektronik ortamda gerçekleştirilmesini hedefleyen bir sistemdir. İdareler, EKAP sisteminde, ihale dokümanlarını mevzuata uygunluk denetimi yapan akıllandırılmış bir kural motoru üzerinden hazırlamakta ve ihale ilanları da EKAP’ta otomatik olarak oluşturulmaktadır. İhalelere katılmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler de ihale dokümanını e-imzalarını kullanarak EKAP üzerinden ücretsiz olarak indirebilmektedir. Yukarıda belirtilen mevzuat değişikliklerine uygun olarak EKAP’ta uygulama geliştirmeleri yapılmıştır.

Ayrıntılı bilgi için irtibat: İ.ERDOĞAN Maliye Uzmanı

Telefon: (0 312) 415 18 35 Faks: (0 312) 415 26 94

e-posta: itibar@bumko.gov.tr Elektronik Ağ: www.maliye.gov.tr

Önümüzdeki süreçte, mal alımı ihalelerinden başlamak üzere elektronik ihalenin tüm alımlarda yaygınlaştırılması, doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımların elektronik ortama taşınması, satın alma kalemlerinin sayısallaştırılması, elektronik kataloğun geliştirilmesi, şikâyet başvurularının elektronik ortamda yapılması, adli sicil, kalite sertifikaları gibi konularda diğer kurumlarla entegrasyon yapılması, İş Süreklilik ve Felaket Kurtarma Merkezlerinin kurulması planlanmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı